

Inserati se sprejemajo in veljajo trisopna vrsta:

5 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno smanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo

Naročnino prejema opravništvo administracije in ekspedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Bregu hišna števil. 190.

Izhaja petkrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Rojaki!

Priporočani so Vam sledeči gospodje za poslance:

I. Za kmečke občine:

1. Za okraj okolice Ljubljanske in Vrhniške: gospoda Dr. Jan. Bleiweis, Luka Robič, oba dozidaj poslanca.
2. Za okraj Kamnik in Brdo: gospod Luka Svetec, notar v Litiji, bivši poslanec.
3. Za okraj Kranj, Trzič in Loko: gospod Oton Detelja, veliki posestnik pri sv. Duhu in gosp. Karol Klun, duhovnik in mestni odbornik v Ljubljani.
4. Za okraj Radoljico in Kranjsko goro: gospod dr. Jožef Poklukar, posestnik v Ljubljani, bivši deželni poslanec.
5. Za okraj Postojno, Planino, Senožeče, Lož in Bistrice: gospod dr. Josip Vošnjak, zdravnik in državni poslanec in gosp. dr. Val. Zarnik, odvetnik in bivši deželni poslanec v Ljubljani.
6. Za okraj Vipavo in Idrijo: gosp. Matevž Lavrenčič, posestnik na Vrhpolji pri Vipavi, bivši deželni poslanec.
7. Za okraj Novomesto, Kostanjevico in Krško: gospod Viljem Pfeifer, posestnik v Krškem, državni poslanec.
8. Za okraj Trebno, Zatičino, Žužemberk, Mokronog, Litijo in Radeče: gospod grof Jozef Barbo, veliki posestnik v Rakovniku, državni poslanec in bivši deželni poslanec, gosp. Alojzi Kobler, župan in posestnik v Litiji in gosp. France Potočnik, stavbeni svetovalec in mestni odbornik v Ljubljani.
9. Za okraj Kočevje, Lašiče in Ribnico: gospod Karol Rudež, veliki posestnik v Ribnici in gosp. Primož Pakiž, posestnik v Zamostecu, oba dozidaj deželna poslanca.
10. Za okraj Črnomelj in Metliko: gosp. Anton Navratil, posestnik v Metliki.

II. Za mesta in trge:

1. Za Kranj in Loko: gosp. Karol Šavnik, lekar in župan v Kranji.
2. Za Trzič, Radoljico in Kamnik: gospod Mihael Stare, veliki posestnik v Mengšu.
3. Za Novomesto, Kostanjevico, Krško, Črnomelj, Metliko in Višnjo Goro: gosp. Peter Grasselli, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani, bivši deželni poslanec.
4. Za Postojno, Vrhniko in Lož: gospod Adolf Obreza, posestnik in trgovec v Cerknici, bivši deželni poslanec.
5. Za Idrijo: gosp. dr. Ludvik Jenko, zdravnik v Ljubljani.

Kandidati za Ljubljano in Kočevje — Ribnico se objavijo pozneje.

Dr. Jan. Bleiweis,
odbora prvomestnik.

Ričet.

(Skuhan v kuhinji Obadoviča II.)

Med mojimi znanci, pa ne prijatelji, je tudi nek star stotnik v pokoj. Mož si odpočiva od svojih prejšnjih junaških del že 25 let in pri dobri plači in brezskrbnem življenju se je nadjal, da bo še 25 let veselil se življenja na stroške davkoplačevalcev, ker mu do 60 let še nekaj manjka. Na vsak način je moral vpokojen biti s kakimi 30 leti, ko je tedaj komaj 10 let služil. To kaže, da je moral res grozen junak biti, ker se je v desetih letih tako vtudil, da je za daljno službo nesposoben postal. V zgodovini se sicer nič ne bere o njegovih delih, tudi na životu nima nobenega spomina od sovražnikov, ker je ravno pred vojskami iz službe stopil; ali zgodovina ne zapiše dejanj vsacega junaka v svojo knjigo.

Petindvajset let tedaj si že odpočiva moj znanec na stroške državne blagajnice ali marveč davkoplačevalcev. V službo ne bo šel

več, ker je že pozabil junak biti. Ali on je vendar še junak, ker svoje sovražnike pobija z jezikom. Kdo so mu pa sovražniki? Slovenci in Rusi. In kje jih pobija? Po gostilnicah in kavarnah. Upokojeni junak ima vsak dan toliko časa, kolikor dan ur. Ker pa noben človek ne more vedno spati ali pod milim nebom postopati, treba poiskati krajev, kjer se ljudje dobé, da se jezik brusi v boji z njimi. Bojuje pa se moj junak povsod in vselej le za Turke in nemčurje. V zgodovini se to nič ne pozna, k večjemu pride pri volitvah nemčurjem z enim glasom na pomoč; ali to ni njegova krivda. Če bi šlo po njegovi želji in volji, bi bili Slovenci že davno pohrustani, Rusi že davno na drobne kosce razsekani.

Jaz imam s tem možem posebno zabavo. Če pridem v kako gostilnico ali kavarno, stavljal bi goldinar na groš, da bo moj znanec kmalu za mano prišel, in ko pride, zopet stavljam goldinar na krajcar, da se bo k meni prisedel — posebno, če je v časnikih kak te-

legram, da so bili Rusi ali Črnogorci tepeni. Ko so se Srbi s Turki vojskovali, takrat je bil on v sedmih nebesih. Obraz se mu je lesketal, kakor rosno perje o solncu. Ko so Rusi nastopili, je postal bolj tih, obraz mu je zatemnel. To je trpelo več mescev, tudi je bil v družbi bolj molčeč in večkrat ga je bilo videti v gostilnici ali kavarni samega zamišljenega. Zadnje dni se je obličje njegovo zopet razvedrilo. Nekega večera sedim v gostilnici — ne v čitalnici, ker izmed vseh ljubljanskih gostilnic je edina ta, ki gospodu stotniku smrdi — kar stopi vojaških korakov v sobo in komaj je sedel, že prične zmagovalnega glasu: „No, Črnogorci so pa dobili po hrbtu, he he!“ — „Kar je tem večje junaštvo, ker še vas ni bilo med Turki,“ rečem jaz in nadaljujem: „Čudim se le, da vi tako mirno gledate, ko se v Aziji Turkom tako slabo godi. Prepričan sem, da, če bi vi prevzeli poveljstvo turških čet, bi bili Rusi brž tepeni.“ Na to je omolknil in se jel razgovarjati z drugimi. Zakaj da sem tega stotnika vtaknil v

Pripravlja se obrat.

Pod tem naslovom se piše olomuškemu „Našinec“ iz Dunaja 10. jun.

Gospod vrednik! Dovolite mi, da seznanim čitatelje vašega cenjenega lista s političnim stanjem, kakor sem ga spoznal te dni iz ust moža, kateremu so natanko znane razmere dunajskih odločilnih krogov.

Dalje časa že ni ne Aubrassy v vnanji ne ministerstvo Lasserjevo, imenovano Auerspergovo v notranji politiki odločilni faktor, temuč oni krogi, ki stojé nad njimi in katerih mišljenje in delovanje se ne da voditi po strankarskih ozirih temuč se ravna le po resnem oziru na korist dinastije in cele države. Na te kroge je močno vplivalo in vpliva državno stanje, kakor se popolno prikazuje v svoji nezakriti istinosti, odkar je stopilo izhodno vprašanje na dnevni red.

Državne koristi in njene prijateljske razmere k severnim velevlastim, izišle iz tricarske zveze, zahtevajo, da bi se Avstrija v izhodnem vprašanju postavila na tako stališče, ktero bi bilo prijazno turškim kristjanom, zraven pa, da b' ibilo razrešenje tega vprašanja poročstvo miru in varnosti za našo državo. Ali kako bi bilo to mogoče po notranjih razmerah, kjer bi vladajoči stranki v najsilnejem slučaju le pripustili, da bi se nasitil volk, a ovca ostala cela? Izbavljenju kristjanov — Slovanov — izpod turške oblasti in vstanovljenju popolno ali deloma neodvisnih držav na jugu se upirajo, ker te bi bile baje s svojo pritežno silo ognjišče stalnih nepokojev za avstrijsko-ogerske Slovane in okupacija kakšne dežele, s ktero bi se postavilo v našo monarhijo jugoslovansko težišče, se jim tudi protivi, ker potem bi morali vlado deliti s toliko sovražnimi Slovani in ker bi potem prestalo razširjenje moči dveh plemen na škodo tretjega. Ko bi se hotelo ustreči želji vladajočih strank bi mogla država raztrgati prijateljsko zvezo, ki jo veže z Nemškim in Ruskim, kar bi se pa ne protivilo le čutom velike večine slovenskih narodov v državi, ampak bi jo gotovo pripeljalo do zapletov z Ruskim in Nemškim, ktere bi bile osodopolne za Avstrijo.

Zatoraj ni čudno, da gredó oni krogi, kateri se ne smejo ravnati po narodnostih in strankarskih ozirih, svojo pot v izhodnem vprašanju (?) in da z začudenjem gledajo na ono

silo in moč, ki je izišla po zatrjenji dualističnih državnih iz sedanjega državnega vravnanja, in da želé premene, kakor kmalu bi bila mogoče.

K vsemu temu pa pridejo še sedanji prepiri in razpori pri obnovljenji ogerske pogodbe. Ti prepiri gotovo niso mogli zadeti lepše dobe, da bi dualistična državna uravnava popolno omrzela v višjih krogih.

Iz tega si lahko razjasnite ono neodločnost, ki se ne prikazuje samo v vladnih in parlamentarnih krogih cislajtanskih, ampak tudi v ogerskih, in ki ima svoj izvir v negotovosti in v vseobčnem čutu, da nekaj v zraku visi.

Motil bi se pa, kdor bi mislil, da se že jutri izvrši promena in sicer radikalna in da se nagodba z Ogri več ne obnovi. Nagodba se mora tedaj obnoviti, in tačas, ko bo obnovljena, se lahko misli na kakšno premeno. To vedo ustavaki in zato so tako počasni z njo, odkladajoč jo od meseca do meseca.

Popolna zmena sistema se ne more precej pričakovati, kar je pa gotovo, je to, da bo liberalna era v državi dokončana s tem ministerstvom.

Prihodnji dogodki kaže že naprej svojo senco. Znano je pa vsakteremu, da niso bile potrjene klosterske postave, da ni podala zakonodajnim zborom vlada nobenih novih „liberalnih“ predlogov in da še teh ni podpirala, ktere so poslanci sami stavili in da se je papež izrazil zelo prijazno o Avstriji, če je prav še pred nedavnim grajal njene zakone. Vse to in drugo kaže dovolj cilj, kamor vesla državna ladija.

Sedanja pot dunajskega nadškofa v Rim je zelo pomenljiva v tem oziru. Ni šel tje samo zaradi kardinalskih insignij, marveč z namonom, da bi napravil med Rimom in Dunajem nekaj „modus vivendi“ in da bi pomiril Rim z nekaterimi liberalnimi cerkvenimi zakoni, katerih provzročitelj je bil on sam.

Dogodki na Francoskem podpirajo znatno ta smer — in zato vsak lahko razumé, zakaj je napravilo v tukajšnjih vladnih krogih tak neprijazen učinek razpuščenje Simonovega kabineta, akopram je imel v zbornici večino za-se. Kar je pa na Francoskem mogoče, je še veliko bolj v Avstriji, kjer si lahko pridobi vsako ministerstvo večino brez velicega truda.

Z bojišča.

Ob Donavi je po vsi liniji hud boj s topovi. Ruske armade je že veliko prestopilo, tudi véliki knez Nikolajevič sam. Turki se boje, da bi Rusi, ki so pri Sistovi, ne napadli železnice in ne pretrgali zveze med tem mestom in Šumlo. Iz Ruščuka beži vse v Varso, kamor Turki spravljajo ves materijal. Tudi konsuli so odšli tje, med njimi avstrijski poštni uradniki. V Dobrudži so se Rusi že sprijeli s Turki. — Rumunska armada bo od Girle šla čez Donavo v Radujevac po srbski zemlji.

Manj ugodna za Ruse so poročila iz Azije. Ruski vojni minister namreč telegrafuje, da je general Loris-Melikov pri Cevinu sovražnike pregnal, potem se pa moral ponoči umakniti véliki večini Turkov nazaj na staro mesto, da niso bile njegove čete razpostavljene prevelikemu streljanju iz turških trdnjav. V tem boji so imeli Rusi zgube 850 mož in 6 častnikov. Ruska posadka v Bajazidu je obkoljena po 10kratni večini, zato se pripravljajo Rusi jej na naglo pomoč.

Črnogorci so po krvavem boju 9 dni, v katerem so imeli Turki strašne zgube, turške čete popolnoma potolkli, tako da zdaj ni več ne enega Turka niti na Črnogorskem niti v Hercegovini.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani, 2. julija.

V dunajskem državnem zboru je ministerski predsednik odgovoril na interpelacijo o avstrijski politiki gledé dogodeb na vzhodu. Rekel je, da Avstrija hoče v sporazumljenji z drugimi vélikimi oblastmi ostati popolnem neutralna in le, če bo treba, zavarovati svoje meje močnejše, kakor do zdaj. Vendar se še ni pokazala nobena potreba k temu. — Volitve za delegaciji se bodo kmalu vršile, delegaciji boste sklicani začetkom novembra.

Ogerska zbornica je volila v soboto svoje poslance za delegacijo. Tudi je sklenila davek na sladkor.

O Madjarski piše „Našinec“ 22. junija: Na razvalinah svoje slave, o kateri se je dalo tako lepo sanjati, tugujejo sedaj Madjari. Kako je zaznamovalno, da so sedaj Madjari tako prestrašeni in da že celo nad svojim

svoj „ričet“? Ker je tako natančna slika naših turkoljubov, da jih po njem lahko vsak spozna. Zdaj imajo sila veliko posla. Na eni strani morajo simpatizirati s Turki, na drugi pa agitirati in brigati se za volitve na Kranjskem. Danes so veseli, a jutri žalostni — po poročilih, ki prihajajo iz volišča in bojišča. Jaz se bojim le zá-nje, če bodo Turki na obeh krajih tepeni, pravi na bojišči, a naši na volišči. Gotovo jih bo božjast metala.

Ravno se je leto prelomilo in v soboto so goreli kresi po vseh višavah. Ljubljanski „Sokol“ ga je napravil na Drenikovem vrhu, kamor je bila priromala velika množica Ljubljančanov, ktere pa je prekmalo dobrodejen dež razprašil. Kresi Slovence spominjajo na grmade, ki so o nevarnih časih gorele po slovenskih višavah. Kedar je Turek butil v deželo, zasvetile so se take grmade in ljudstvo je iskalo varnih pribežališč, junaki naši pa so se pripravljali na boj, da odženo sovražnika. Tudi zdaj imamo boj zoper sovražnika, ki je že v deželi, v kateri se je zaredil ali pa v njo se pritepel. Klicali so na volilni boj Vas, do-

mačine; skrbite toraj, da zmagamo domače Turke. Če jih vržemo ob tla, napravimo potem krese, ki bodo nemčurjem smrtne baklje, kakoršne je pripravil vit. Vesteneck že za Slovence. Po prvotnih volitvah sklepati se bo vitez Vesteneck ta pot hudó vrezal. Zagotovo je obetal Slovincem pogin; ali zdaj se pa še nič ne vé, čeravno je vitežki Vesteneck vse storil, kar koli le moč okrajnega glavarja storiti zamore. Če mi zmagamo, njega gotovo ne zadene nobena krivda.

Ubogí gospod Kecelj! Saj vsi veste, da je to župan Kamniškega mesta. Čeravno je bogat — jaz bi vsaj zdaj ne bil rad v njegovi koži. Tako, kakor on v „Agr. Presse“, še pač nikjer ni bil nihče razdelan in razmesarjen. V Ljubljani bi slavna policija takega spisa gotovo ne spustila med svet. Srečni Hrvatje! Pa to nič ne dé gospodu Keceljnu. Zakaj pa gre na solnce, med kandidate, zakaj hoče postati deželni poslanec, če je za ta posel toliko sposoben, kolikor jaz za kramarja! Nauk za vsacega: Čevljar ostani pri kopitu! Kamničani, Radoljčani in Tržičani ga bodo gotovo volili,

če tudi ne po večini. Kakor slišim, si je že naročil mehek „fotelj“ na peresih, ker so mu stoli, na kakoršnih sedé zdaj deželni poslanci, pretrdi, premalo gosposki; tudi naj bi si dal vrezati uniformo za poslanca, na kateri bo najmanj 2 kili zlata; kajti deželni poslanec brez uniforme in uniforma brez zlata — to ne veljá, ni nič. Potem se bo gospod Kecelj lahko vozil po mestu vsak dan v drugi uniformi: v nedeljo bo vitez sv. groba, v ponedeljek stotnik varaždinske požarne straže, v torek načelnik domžaljske družbe doslužencev, v sredo nadlajtnant domobrancev, v četrtek župan kamniškega mesta, v petek kramar in v soboto deželni poslanec. Potem so bo vse zopet skonca začelo. To je dobro, da ima mož denar za vse to in še več. On si ga sicer ni prislužil sam, ali kaj briga to druge! Ima ga in to je dosti. Če bo voljen, to bo potem „likofa“! Ves Kamnik bo pijan tri dni.

Kak bo moj „ričet“ drugi pot? Kdo ve? jaz sam ne. To bodo odločile volitve.

obstankom obupujejo, ko so vendar poprej hoteli biti prvi narod! Vidijo že od daleč v svoji domišljiji meglo, koja se jim zmerom bliže in bliže primikuje, plašljivo interpelirajo vlado v zbornici dan na dan in njih glavni časopisi pojó take jeremijade, da bi se jih moral vsak usmiliti. Tako piše „Pesti Naplo“: „Mi smo ljubeznjiva velemoč, to je resnica; ne upamo si ni črhiniti in še mazinca ne upognemo za varovanje naših koristi. Imamo milijon vojakov, shrambe so polne, denarja sicer nimamo, ali toliko ga imamo kakor Rus in mnogo več nego ubogi Turek, pa igramo že več let tako žalostno nalogo v politiki, v tem izhodnem vprašanji, ktero smo že deset let želeli in vendar pravimo, da smo „življenja zmožni.“ Komu je panslavizem nevarnejši — nam ali Turkom? Ta dva milijona Osmanov se lahko vrmeta, če zgubita svojo domovino v Evropi, v Azijo, kjer dobita deset milijonov Osmanov v eni skupini; ali — zavre slovensko morje nad Ogorskim se nimamo mi nikamor zateči. Zdaj se gre za našo kožo; napaden je obstanek avstro-ogerske države, in ne le Turška. Sedanja ruska politika ne more ostati na polu pota, ona mora premagati ali pasti, in — če premaga, se ne bo brigala za črnorumeni ogrado. To je samo vprašanje časa, kedaj čemo mi nasledovati za Turkom. Zato bi bilo modreje, da bi si z združenimi močmi branili življenje. Mi, ponosna velemoč, zaupni Avstrijani, napihnjeni Madjari se zmiror norčujemo iz oslabeledih Rumunov, zbabelih Srbov in zdivjanih Črnogorcev. Kako pravico imamo še druge zasmehovati? Rumun je že šel v boj; Srbi so zapustili plug, zrelo klasje je ostalo nepožeto, kmetje so postali vojaci in kraj, ki je tako velik, kakor dve naši stolici, je postavil na noge štiri armade in se z rekruti vojskoval štiri mesce. Nismo mi Madjari slabejši nego Srb, Rumun in Grk, le nesrečnejši smo. Nimamo državnikov! Prišli so veliki časi, a našli so male ljudi (kaj pa Andrasy?) Generali se bojé bitke, kako čejó iti v vojsko prosti vojaci? Madjarski narod se demoralizuje od zgoraj in zatoraj ni čudno, da doprinaša Ruska v sosedstvu lupeštva, da se Donava spreminja v reko, da vstajate država rumunska in jugoslovenska in da kopljejo okoli in okoli jamo, v ktero hočejo pogrezniti Ogorsko. Ne, mi ne pomagamo Turkom, ker tem pomaga Bog in njih dobri meč; ali — nam ne pomaga Bog ne kdo drugi na svetu, ker ne znamo pomagati sami sebi.“ — Tako tuginje ne potrebuje nobenih opazek. Madjare peče slaba vest. Ker so prišli do somostojnosti na škodo drugim narodom, zatoraj ne trpe tudi nobenega zraven sebe. Madjari javkajó videč v žalosti, da njih država še ni dospela do take mogočnosti, da bi mogla rusko vojsko ustaviti s samim migljejem. To je pravo stokanje po hegemoniji! —

Izvirni dopisi.

Iz kranjske okolice, 27. junija. Tudi pri nas so nemčurji trosili svoj volilni oklic „Kmetje“, toda brez vspeha, ker so vsi izvoljeni volilni možje vrli narodnjaki, ki bodo volili narodna kandidata. K volilnemu oklicu bilo je pridjano pismo, ki se od besede do besede glasi:

Podpisani odbor si jemlje čast, Vas, obče spoštevane in umnega moža, naprositi, da bi se Vi o volitvah, ki se bodo prihodni teden začele, nekoliko potrudili hotli, ker zdaj gre le za blagor kmeta.

Priloženi oklic preberite in pomislite, da

je potreba taci mož v deželni zbor, ki bodo taka velikaneka nam preteča plačila odvrnili. Da se pa taki poslanci v zbor volijo, je potrebno najprej take može izbrati, ki ne bodo pri volitvi za može glasovali, ktere jim duhovni priporočajo.

Podpisani odbor Vas tedaj prosi, da bi Vi sklicali več zaupljivih mož, in jim priloženi klic na tanko prebrali, po tem pa 7 mož za volitev, ktera bo 7. julija t. l. v Kranji navetovali, od kterih ste prepričani, da se ne bodo dali od nobenega pregovoriti, in da bodo potem v zmyslu oklica za deželni zbor taka (dva) poslanca volili, ktera jim bude po dokončani prvotni volitvi podpisani odbor svetoval.

Kranj 20. junija 1877.

Ti ljudje pač sami svoji reči ne zaupajo, ker si nihče ne upa podpisati svojega imena boječ se, da bi ljudje ne spoznalo teh tičkov.

Volilni odbor.

Iz Gorenjske doline, 26. junija. G. okrajni glavar in deželni poslanec vitez Vesteneck bi znal vendar-le prav imeti, ako bi se prvotne volitve kmečkih občin tako vršile, kakor po Dolini. Včeraj so bile volitve volilnih mož na koroški Beli, na Jesenicah in na Dovjem. Te tri občine so skupaj 7 volilnih mož volile, in med temi bo morebiti komaj eden konservativno in narodno volil, ali pa še ta ne. Danes so volitve v Kranjskigori, v Ratečah in na Fužinah. Kako se bodo izšle, Vam v kratkem naznamim.*)

Kaj pa je vendar vzrok, da Dolinci vedno tako protinardno volijo? Največ k temu pripomore obrtnijska družba, od ktere so volilci več ali manj odvisni, ker od nje svoj zaslužek imajo. Drugič so srenjski predstojniki skoraj brez izjeme ponižni sluge okrajnega glavarstva. Kancelijski gospodje lahko pomagajo v marsikteri reči, n. pr. v gojzdnih zadevah, pri vojaščini, pri šolah in cestah, tedaj zopet lastna korist kaže, kancelijskega gospoda voliti. Tretjič je pa krivo pijančevanje, ker nesrečni špirit je tudi že Gorenjcem odnesel precéj značaja.

Ali pa ni nobenega, da bi ljudi podučil, za kaj gre? Kaj duhovni delajo? Pravi jim, kakor in kolikor hočeš, nič ne bodeš opravil, ker so jim nasprotniki misel v glavo vtepli, da duhovna ni treba zraven, da duhovni ne razumé deželskih reči, da naj se raje svojega posla držé, kakor bi se v to vtikovali. Če bo tudi kateri poprej obljubil, konservativno voliti, ga potem raji blizo ne bo, ali pa bo še nasprotno volil! — Obrtnijska družba, pa tudi gosposka je po svojih slugih razpošiljala in raznašala oklice na „kmete“, kterim tudi večidel verjamejo. Potem takem se ve, da ni pomagati.

Kdor se ne dá podučiti, takemu tudi pomagati ni. Dobro, ker ljudje sami tako hočejo, naj pa bo; se bo pa tudi na Kranjskem vresničilo, da vsako ljudstvo tisto vlado ima, ktero zasluži. Si bodo naši ljudje liberalno vlado zvolili, jo bodo pa imeli. Morebiti jim je ravno take treba, da se jim bodo nazadnje vendar-le oči odprle; Bog daj, da bi prepozno ne bilo!

Iz Loke, 27. junija. Prijatelj mi je pokazal nemčurski oklic „Kmetje“, ki ga je na Loškem gradu dobil, ko je imel pri vradnji opraviti, ter je rekel, da jih imajo gg. vradniki še veliko, da bi jih razdelili med ljudstvo. V tem oklicu navedajo nemčurji zvičajne številke, da bi z njim narodno večino deželnega

*) Iz Kranjske gore zvemo, da so voljeni narodnjaki. Slava volilcem! Vredn.

zbora ob zaupanje pripravili in med drugim tudi to lažejo, da duhovni davkov ne plačujejo. Koliko nemčurji ljubljanski sami ta oklic cenijo, je znamenje to, da si teh laži nobeden podpisati ni upal, spis se kiati brez podpisa, brez imena po deželi, kakor kak cigan. Zdaj pa vprašam gg. c. kr vradnike naše: Ali so res zato plačani iz žuljev kmetijskih, da take spise trosijo med ljudi? Ali res nimajo družega opraviti, kakor take bedarije razširjati? Radovednež.

Iz litijskiga okraja, 25. junija.

Volitev volilnih mož za Trebeljevsko županijo, h kateri spadajo Janče, Prežganje in Štanga je bila danas zjutraj. Volilo se je vrlo dobro. Štirje nemškutarji so sami sebe volili, a drugi vsi lepo 4 priporočene narodne može, kteri so tudi vsi izvoljeni z 32, 36 glasi, eden z 39 glasi in eden z 41 med 46 volilcev. Jančarji so glasove cepili; se pozna, da nimajo nobene discipline — bili so kakor brez vodnika — vsak je hotel svojega voliti. — Ali Štangarji so s svojim vodjem stali neomahljivo vsi do zadnjega — (razun dveh) enako glasovali za priporočene, ter slavno zmagali v začudenje sovražnikom in prijateljem na radost. Slava Vam Štangarji! le tako dalje!

Tudi Vam Prežganjci gre čast, da ste lepo s Štangarji složno volili. Vas Jančarje pa pomiljujemo, tistim volicem vred, kteri jo je bil pred nami z volišča potegnili. Jeli to možko? Bo-li tak mogel reči o potrebnem slučaju: Non tibi licet — ali „Non possumus“?

Zmaga bo naša, če se ravno od nasprotne strani pri nas strašansko dela in pritiska.

Iz Litiije, 30. junija ob 5. uri popoldne. Zmaga čudovito krasna. Izvoljeni eno glasno iskreni narodnjaki: Janez Hauptman, Alojzi Kobler, Luka Svetec. Vsak prejel po 109 glasov. Nemčurji brez boja pobegnili — spirat si debele nosove. G. okrajni glavar vodil volitve lepo mirno. Navdušenost nepopisljiva. Živili vrli narodnjaki!

Iz Šmarce pod Kamnikom, 27. maja. O volitvi volilnih mož. Dne 19. t. m. smo imeli volitev volilnih mož. Zavoljo obilnega dela na polji je bilo malo volilcev prišlo na volišče. Izvoljeni so — tako upamo — zanesljivi možje, ki bodo trdno stali za narodno stran ukljub vsemu prigovarjanju nemčurjev. Tudi po sosednjih občinah so izvoljeni narodni možje.

Iz Predvora, 28. junija. (Sijajna zmaga.) Naši nasprotniki so bili svojo mrežo po vsej županiji raztegnili; občinski sluga je po vaseh več dni torpede nastavljal ter navdušen pred šolo neki večer se hvalil: zmaga je naša (nemčurska.) Na to slišali smo še pritisk od višje strani, duhovščino moramo zdaj dol držati. Potem prikoraka velika velika truma lažnjivih „Kranjskih Kljukcev“ — tistih „Kmetov“, ki pa niso tako pošteni kakor naši kmetje. Narodna stranka je zvesto pazila na nemčurske ščurke in svojo dolžnost gotovo dobro spolnila. Dokaz temu je sijajen izid. Prišlo je bilo 45 volilcev odličnih mož; stali so kakor gora — trdno. Volitev je vodil sam g. okr. glavar Derbič in vršila se je v lepem redu. Izvoljeni so bili možaki poštenjaki: Polajnar Jakob iz Kokre (42 glasov); Šavs Jože iz Potoč (42); Mubi France (42); Snedec Matevž (42); oba iz sp. Bele, izvoljena sta tudi dva duhovnika gg. Kotnik Mihó, farni osk. v Kokri (41); Molek Martin, duh. pom. v Predvoru z 41 gl. Kakor se vidi iz teh števil, je volitev vseh 6 mož sijajna.

Vskliknem z veselim srcem: Možje predvorske županije, le tako naprej, stanovitno

ste stali kakor stojé vaši sosedje velikani, Storžeč, Kočna. Živili volilci, živili izvoljeni možje!

Iz Šentjerneja, 27. junija. V Vašem cenjenem listu objavljate vesele zmage o volitvi volilnih mož. Tudi v naši županiji smo imeli 26. junija volitev volilnih mož pod vodstvom gosp. okrajnega glavarja Schönwettera iz Krškega. Pripeljal je seboj za pisarja mladega gospoda Vestenecka, brata litijskega okrajnega glavarja. Bila je zjutraj v Kostanjevici volitev, popoldne pa pri nas. Prišlo je volilcev 89 ter so izvolili brez agitacije gg. duhovnov 5 prav zanesljivih, enega bolj še omahljivega, eden bo pa že pokazal, na katero stran spada. Iz Št. Jerneja ni voljen nobeden, ki po nemškutarji dišati hoče. Razcepili so se bili glasovi tudi med privrčence poprejšnjega deželnega poslanca Zagorca, pa zmaga narodnjakov je bila vendar le sijajna.

Dobili smo bili tudi mnogo poslanih nepotrebnih oklicev „kmetje“, pa smo jih lepo shranili za zavijanje milje, sveč in enake robe, da niso motili zdravih še ne obližanih z liberalno ero tukajšnjih prebivalcev. Rad bi še mnogo povedal, pa dobro vem, kako na Vaš list preže, toraj to rajši opustim, ter s polnim upanjem zakličem: Slava možem, ki so tiste volili, ki bodo imeli voliti zastopnika slovenskega, ne pa odpadnika narodovega.

Iz Trebnjega, 28. junija. Borba je menda pri kraji. Pri nas je in v okolici bilo je dosti viharno, na Mirni bilo bi kmalu preveč, klicali so žandarje. Okrajni glavar se je povsod bolj živahnega kazal, da si pravijo, da je sicer miren. Na Doberničah je nekaj otresal; nam je očital, da volimo po komandi; res lepo je šlo, to se pa ne spozna za komando, da je davkarske vradnike vse k volitvi spravil, če so tudi neradi šli. Volili so razkropljeno, zato ni bila za nas zmaga ravno težka. Sodnijski so se volitve čisto zdržali, poštena je ta. Tudi se ni dal voliti možem, ki so prišli prepozno. Djali smo, mora se voliti, volil je vsak. Zakaj bi tudi ne? Zmaga tem lepša, čem več je volilcev.

Veseli je gledati, kako se ljudstvo zaveda in prihaja k volitvam. Nespametna agitacija nemčurjev je zdramila ljudstvo, saj so laži res predebele, da bi jih mogel kdo verjeti, le naj gre tako naprej, bo se že kmalo spametovalo naše ljudstvo. Nasprotnikov je v resnici sram, kaj tacega bi nikjer pričakovali ne bili.

Na Mali Loki v šentlorenški fari je celó nekdo volilca Oreheka in Hoferja srdito napadel rekoč: „Že zopet dva duhovna. Ko bi duhovni druge svoje dolžnosti tako spolnovali, kakor se volitev vzdeležujejo, bi bilo veselje“.

Dalje je rekel: „Man geht nur einfach in den Pfarrhof, dort bekommt man die Kandidaten, man braucht gar nicht zu wählen“. Lepa je ta! Kje je tedaj ljudstvo; pri nemčurjih? Najbolj so se pa dajali na Mirni. Narodnih volilcev prišlo je bilo 62, okrajnemu glavarju se je zdelo to odveč; prašal jih je, kako bodo volili, da bo odveč pisanja, pa rekli so: Nič, vsi bomo volili ravno tiste. Na to jim reče nekdo: Polovica naj vas gre precej domu, polovica vas ostane. Zdaj pa se oglasi neki posestnik: „Ne, gospodje, ko bi bili mi v davkarji in bi nam vi rekli, da nas naj gre polovica domu, precej bi šli; tako pa ne gremo; mi plačujemo davke, poklicali ste nas vse, hočemo tudi vsi voliti“. Bilo je zeló živo, ker se je bilo precej po žandarje poslalo; bil je zraven grajščak Böhm, ki je dva glasa vjel in neki tudi Vesteneck, ki ni pa nič opravil. Vsi štirji izvoljeni so narodni.

Iz Notranjsko-primorske meje

24. junija. Res lepe dneve imeli so pretekli teden naši sosedje namreč Vojskarji, Idričanje, in Prifarci, dneve veselja in srčne radosti, dneve, katerih smo se tudi mi srčno veselili. Obiskali so namreč ove kraje milostni škof ter so kot vikši pastir našli tukaj dobre in vdane ovčice; ne bom slovesnosti drobno opisaval, le toliko rečem, da tako lepega reda in spodobnega vedenja, kakoršno je bilo pri Fari v Idriji in gotovo tudi na Vojskem, nismo kmali vidili. Res ponosni smejo biti v prvi vrsti častiti gospodje duhovni, kateri so se gotovo tudi veliko potrudili, da se je vse tako lepo izvršilo. Pri sv. birmi je bilo prav mnogo otrok, nekaj celo iz drugih duhovnij. Vse to, kakor tudi prelepo vreme je slovesnost le še povečšalo; gotovo bode ta dan Prifarcem in vsim drugim ljudem ostal v hvaležnem spominu. Prav lepo gorko vreme smo imeli skoro celi mesec, vsled česar je vse lepo porastlo, le dežja je zeló primanjkovalo, a sedaj imamo, hvala Bogu, tudi tega dovolj, upati je tedaj, da bomo imeli vsaj srednjo letino, če le preveč dežja ne bode primanjkovalo, in nam kaka huda ura zopet vsega ne odnese, kar Bog obvaruj! Hribovski.

Iz Doberniča, 27. junija. — Pri tukajšnjih volitvah, ktere so se vršile 25. t. m. in pri katerih je imelo voljenih biti 5 mož za občino, doberniško, obsegajočo fari Dobernič in selo pri Šumberku, so bili izvoljeni vsi narodnjaki, na ktere se je zanesti, da se ne bodo dali nemčurjem na limance vjeti.

Naš okrajni glavar Ekelj, ki je do zdaj gledé volitev veljal še za precej pohlevnega in zmernega, je tukaj obrnil se proti duhovščini. Bil se je že davno pred volitveno uro v Dobernič pripeljal in kmalo po dohodu vprašal je župana, ki je pošten narodnjak, ktere može misli občina voliti; župan mu jih kar brez strahu odkritosrčno pové, in med njimi imenuje dva duhovna; okrajni glavar ga precej zavrne: „Dveh duhovnov nikarte voliti; zadosti je, da volite g. župnika doberniškega.“ Župan mu je še tudi druge može, ki so k volitvi dohajali, obdeloval ravno tako, in zares dosegel je svoj namen; drugi duhovnik ni bil izvoljen, kar pa nič ne dé, ker drugi izvoljenec je tudi trden narodnjak.

Kaj novega se mi je zdelo pri tej volitvi tudi to, da so duhovni častno mesto, ki so ga poprej imeli, namreč da so prvi volili, zdaj zgubili —; prvi je zdaj volil župan, potem drugi pričujoči kmetje, in na zadnje duhovni.

Gospodu okrajnemu glavarju bi pa rad dva dobra sveta dal: prvič, da bi se drugod malo bolj dvorljivo in vljudno do volilcev obnašal in vselej mislil na to, ima li s kmetom ali s kakim omikanim opraviti, in drugič bi mu tudi svetoval, da bi se malo bolj učil slovensčine, da ne bo tudi kje drugod rekel, kakor pri nas: „kdo sme voliti in voliti biti.“

Iz Hotiča. V občini Hotiški sijajna zmaga. 46 potrjenih glasov je bilo oddanih; kakih 5 so jih odbacnili in od teh je dobil gosp. župnik St. Šranc 43 glasov, nasprotnik pa 2.!

Domače novice.

V Ljubljani 3. julija.

(Volitve volilnih mož) so povsod končane in sicer tako, da, če pri tem ostane, je pri volitvi za deželni zbor zmaga naša po kmetiških občinah gotova. Poročila so iz vseh krajev vesela, le pičlo število volilcev se je vsedlo nemškutarjem na limanice. Iz dopisov v današnjem listu je razvidno, kako so se v po-

sameznih občinah vršile volitve. Dalje zveemo, da so v Selcuh, Čatežu, Cerkljah na Dolenjskem, v Leskovcu, Studencu, v Krškem na Raki, v Škocijanu in pri sv. Križu nad Litijo voljeni samo zanesljivi možje. Najhuje je propadel Vesteneck v svoji rezidenci, v Litiji. Prišlo je volit 109 volilcev in vsi so soglasno volili možé narodnjake, Vesteneckovi niso dobili ne enega glasu. Slava! Zdaj pa le zopet na delo, narodnjaki po deželi! Pazite, da Vas nemškutarji ne presleparijo. V soboto 7. t. m. bo odločilni dan. Bodi slaven za nas, sramoten za nasprotnike naše.

(Nadvojvoda Albrecht) se je pripeljal pretekli petek v Ljubljano ogledovat tukajšnje vojaške oddelke. Na kolodvoru ga je sprejela lepa množica z navdušenimi živijo-klici. Poklonilo se mu je med drugim tudi mestno starešinstvo. V soboto se je odpeljal proti Celovcu iz enakih namenov, potem gre v Beljak. To ogledovanje mej ima gotovo veliko pomeniti.

(Obče spoštovani frančiškan P. Salezij Volčič) je včeraj popoldne tukaj umrl. R. J. P.

(G. Karl Klun) je bil 25. junija od starološke občine izvoljen za častnega srenjčana.

(Izlet „Sokola“ v Bizavik) je bil v nedeljo prav vesela zabava ob lepem vremenu. Ob čitalnici bizaviški se je zbrala velika množica ljudi iz mesta in okolice. Bil je prav praznik za ljudstvo. Beseda se je vršila v lepem redu in dopadla, ravno tako so se odlikovali pevci in ljubljanska mestna godba, po kateri se je mladina zasukala kar na travi pod milim nebom. „Sokol“, ki je bil na poti večkrat sprejet in pozdravljan, je odrinil z mrakom v Ljubljano nazaj. Ta veselica je vesel dokaz, da ljudstvo ceni svoje prijatelje iz mesta. — Okrajno glavarstvo je bilo poslalo komisarja in več drugih oseb, ki imajo čuvati, da se Slovencem nič hudega ne pripeti. — Proti večeru se je pripeljal gosp. dr. Jan. Bleiweis in je bil navdušeno sprejet.

(Včerajšnji somenj) je bil slabo obiskovan. Le z govejo živine, zlasti pitano, bilo je nekaj kupčije.

(Ljubljanski nemškutarji) so imeli preteklo soboto svoj volilni shod v Kazini. Meščanov je prišlo komaj peščica, vsi drugi so bili uradniki. Za kandidata so si — se ve, da, — izbrali „enoglasno“ dosedanja poslanca dr. vit. Kalteneggerja in dr. pl. Schreya. Memo grede naj opomnimo, da so se shoda tega vdeležili tudi oni softe deželnega odbora, ki so Vestenecku nesli v Litijo ono znamenito zaupnico. — Shoda narodnik meščanov v čitalnici ni bilo, ker se jim je menda stekleni salon gostilnice za to neprimeren zdel.

(„Turški list“) je v soboto zopet ves divji. Morda bo prinesel životopise vseh nasih kandidatov. Če se nam bo ljubilo, mu bomo že kaj odgovorili.

Listnica vredništva.

Gospod M. v V. Prejeli. Prvi del dopisa se ne strinja z našim programom, o drugem delu smo tudi mi Vaših misel, ali gorje nam, če to tiskamo! Več gg. dopisnikom. Nekaj dopisov smo morali odložiti za prihodnjic, nekaj smo jih le kratko posneli, ker nam jih je o volitvah iz vseh krajev došlo ogromno število. Hvala!

Loterijske številke 30. junija.

V Trstu: 88, 2, 6, 42, 39.

V Lincu: 52, 75, 80, 18, 33.

Telegrafične denarne cene 2. julija.

Papirna renta 61.10 — Srebrna renta 66.30 — Zlata renta 72.50. — 1860letno državno posojilo 111.75 Bankine akcije 774 — Kreditne akcije 144.80 — London 124.90 — Srebro 109.40. — Ces. kr. cekini 5.91 — 20-frankov 9.99.